

***Sprawozdanie
z działalności Miejsko -Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lipsku za 2024 rok
oraz potrzeby w zakresie pomocy społecznej na 2025 rok***

I. ZAGADNIENIA WSTĘPNE

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej „Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej”.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku przedstawia sprawozdanie ukazujące działania realizowane na przestrzeni 2024 roku. Podobnie jak w latach poprzednich, misją Ośrodka jest efektywne i skuteczne wspieranie mieszkańców Miasta i Gminy Lipsko. W realizacji zadań spoczywających na Ośrodku, kładziono szczególny nacisk na zapewnienie możliwie najwyższej jakości świadczonych usług, podnoszenie kompetencji kadry oraz oferowanie mieszkańcom gminy form wsparcia stanowiących odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby. Ośrodek dołożył wszelkich starań, aby sprostać wyzwaniom związanym z koniecznością sprawnej obsługi klientów pomocy społecznej.

ROZWIĄZANIA PRAWNE W ZAKRESIE DZIAŁALNOŚCI MIEJSKO-GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W LIPSKU

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku jest jednostką organizacyjną i budżetową gminy. Wykonuje zadania w szczególności z zakresu:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy z dnia 07 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny
- ustawy z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”
- ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
- ustawy z dnia 17 grudnia 2021 roku o dodatku osłonowym,
- ustawy z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego,
- Uchwały Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.
- Programu „Czyste Powietrze” wykonywanych na podstawie ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska
- stypendia i zasiłki szkolne na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zgodnie z Ustawą o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004
- i inne ustawy z zakresu rachunkowości i księgowości, zamówień publicznych, samorządności, ubezpieczeń, rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, ochrony danych osobowych, prawa pracy, prawa administracyjnego, prawa rodzinnego, prawa socjalnego oraz akty wykonawcze do w/w ustaw.

Zakres przedmiotowy w/w przepisów świadczy o ilości zadań realizowanych przez naszą jednostkę.

- a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3,
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Niniejsze sprawozdanie zawiera analizę budżetu Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipsku, w roku 2024 oraz opis realizowanych zadań.

II. ZATRUDNIENIE I WYKSZTAŁCENIE PRACOWNIKÓW W MIEJSKO – GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W LIPSKU W 2024 r.

Utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy o pomocy społecznej.

W ośrodku pomocy społecznej w Lipsku na podstawie umowy o pracę zatrudnionych było 22 pracowników. Na podstawie umowy zlecenia zatrudnionych było 19 osób z tego:

- 11 osób jako asystent osoby z niepełnosprawnością w związku z programem Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością - edycja 2024,
- 4 osób jako opiekun osoby niepełnosprawnej w ramach programu Opieka Wytchnieniowa edycja 2024,
- 4 osoby jako opiekun osoby niepełnosprawnej w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów Moduł I – usługi sąsiedzkie

Usługi opiekuńcze sąsiedzkie na podstawie działalności nierejestrowanej w ramach programu Korpus Wsparcia Seniorów Moduł I – usługi sąsiedzkie świadczyło 6 osób.

Łącznie w ośrodku na podstawie różnych form zatrudnienia pracowało 47 osób.

Terenem działania Ośrodka Pomocy Społecznej jest Miasto i Gmina Lipsko.

Do realizacji ustawy o pomocy społecznej ośrodek zatrudnia pracowników socjalnych. Zgodnie z art. 110 ust. 11 w/w ustawy ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Niezbędnym elementem dla procesu standaryzacji usług socjalnych i społecznych jest dbałość o rozwój, proces kształcenia i samokształcenia służb pomocowych.

Kadra ośrodka	Wykształcenie	Ilość prac.
Dyrektor	wyższe administracyjne, studnia podyplomowe z zakresu zarządzania gospodarką społeczną oraz organizacji pomocy społecznej, studnia podyplomowe z zakresu ekonomia, finanse i rachunkowość w zarządzaniu	1
Z-ca Dyrektora	wyższe o specjalności pedagog, praca socjalna, studnia podyplomowe z zakresu zarządzania gospodarką społeczną oraz studia podyplomowe z zakresu organizacji pomocy społecznej	1
Główny księgowy	wyższe ekonomiczne	1
Inspektor ds. księgowości (kadry, kasa ośrodka, zaopatrzenia ośrodka w materiały biurowe, prowadzenie spraw związanych z BHP)	wyższe administracyjne	
Starszy inspektor (obsługa techniczna zespołu interdyscyplinarnego, grupy robocze, Niebieskie Karty, prowadzenie sekretariatu, zastępstwo w kasie ośrodka oraz całość spraw związanych z dystrybucją żywności, kontrola zarządcza, zamówienia publiczne, inspektor ochrony danych osobowych 1/8 etatu)	wyższe o specjalności resocjalizacja	1
Pracownicy socjalni (min. świadczenie pomocy formie pracy socjalnej i przeprowadzanie wywiadów środowiskowych)		5
W tym	wyższe o specjalności pracownik socjalny, pomoc psychologiczno- pedagogiczna z elementami socjoterapii, pedagogika opiekuńczo- wychowawcza	1
	wyższe o specjalności socjologia, podyplomowe z zakresu zarządzania gospodarką społeczną	1
	wyższe o specjalności pedagogika opiekuńczo- wychowawcza i praca socjalna	1
	średnie - Studium Pracowników Socjalnych	1
	wyższe o specjalności praca socjalna i studia podyplomowe z zakresu zarządzania gospodarką społeczną ½ etatu, obsługa w dziale świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, stypendia szkolne, karta dużej rodziny ½ etatu	1
Referent (obsługa w dziale świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego)	wyższe administracyjne	1
Pracownik administracyjny (obsługa w dziale świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego)	wyższe finanse i bankowość	1
Informatyk	wyższe informatyczne	1
Radca prawny (porady prawne dla pracowników oraz klientów ośrodka)	wyższe prawnicze	1
Asystent rodziny	wyższe pedagogiczne	1
Opiekunki środowiskowe	średnie	4
Pozostali pracownicy obsługi biurowej zatrudnieni na 1 miesiąc po stażu z PUP	średnie	2
OGÓŁEM		22

Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku posiadają odpowiednie wykształcenie określone w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o pracownikach samorządowych. W trosce o jakość świadczonych usług w Miejsko - Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lipsku, pracownicy podnosili swoje kwalifikacje. Kadra uczestniczyła w szkoleniach i konferencjach poświęconych pomocy społecznej, przemocy domowej, świadczeniach rodzinnych i pieczy zastępczej, księgowości, sprawom kadrowym, ochrony danych osobowych i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Ośrodka.

III. INFORMACJA FINANSOWA Z WYKORZYSTANIA BUDŻETU W 2024 ROKU

1. WYDATKI

Dział 852- Pomoc Społeczna:

Plan wydatków: **3.565.129,00 zł.**

Wykonanie: **3.216.526,55 zł.** tj. 90,22 % planu rocznego.

W ramach zadań zleconych wydatkowano kwotę **630.899,29 zł.** tj. 98,97 % planu rocznego.

W ramach zadań rządowych wydatkowano kwotę **852.570,43 zł.** tj. 95,64% planu rocznego.

▪ ***Rozdział 85202 Domy Pomocy Społecznej***

Poniesione wydatki w 2024 roku wynoszą: **194.199,06 zł.** tj. 88,27 % planu. Na konto MGOPS wpływa też dopłata za pobyt pensjonariusza w DPS, wnoszona przez opiekuna prawnego osoby tam umieszczonej na podstawie stosownych decyzji i umów oraz zwrot opłaty zastępczej za pobyt pensjonariusza w DPS, którą poniósł MGOPS w 2024 roku. Wpływy te zaksięgowano na zmniejszenie poniesionego przez MGOPS wydatku.

▪ ***Rozdział 85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie***

Wykonanie środków w tym rozdziale wyniosło **11.000,00 zł.** tj. 100% planu. Środki własne wydatkowano w kwocie 5.000,00 zł. na szkolenia członków zespołu interdyscyplinarnego na podstawie art. 6 ust. 6 pkt. 4 ustawy z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Środki z dotacji rządowej w kwocie 6.000,00 zł. wydatkowano na działalność zespołów interdyscyplinarnych.

▪ ***Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczęszczające w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej***

W tym rozdziale poniesiono wydatki na realizację zadań ze środków rządowych w wysokości **37.679,93 zł.** tj. 94,91% planu rocznego. Z tego tytułu opłacono 413 składek za 42 osoby pobierające zasiłek stały oraz 57 składek za 6 osób objętych indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej.

▪ ***Rozdział 85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalno- rentowe***

Wykonanie środków w tym rozdziale uzależnione jest od liczby wniosków i osób ubiegających się o pomoc. W 2024 roku wydatkowano **90.191,76 zł** tj. 57,45% planu rocznego w tym:

- na zasiłki okresowe finansowane z dotacji rządowej wydatkowano 39.863,76 zł,

- na zasiłki celowe, celowe specjalne z przeznaczeniem m.in. na zakup leków, żywności, opału, podręczników szkolnych, odzieży i bieżących potrzeb dla najuboższych wydatkowano 40.050,00 zł,
- wydatki na organizację i pokrycie kosztów pogrzebu wyniosły 10.278,00 zł.

W tym dziale planowane były również środki na pobyt osób bezdomnych pochodzących z terenu gminy Lipsko w schronisku (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej). W 2024 roku nie poniesiono żadnych kosztów związanych z tym zadaniem.

▪ **Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe (bon energetyczny)**

Na realizację tego zadania zleconego wydatkowano **333.416,70 zł** tj. 98,06 % planu na sfinansowanie wypłat bonu energetycznego oraz kosztów obsługi tego zadania w wysokości 3 % łącznej kwoty dotacji.

▪ **Rozdział 85216 Zasiłki stale**

W ramach tego rozdziału wydatkowano z dotacji rządowej **381.367,68 zł** tj. 93,95% planu. W roku 2024 z tego tytułu wypłacono 451 świadczeń przyznanych głównie z powodu ubóstwa i niepełnosprawności. Z tej formy pomocy skorzystało 43 świadczeniobiorców.

▪ **Rozdział 85219 Ośrodki Pomocy Społecznej**

Na utrzymanie Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lipsku w 2024r. poniesiono wydatki w wysokości **1.395.284,03 zł**, tj. 91,81 % planu rocznego, w tym:

- środki własne 1.136.700,76 zł,
- środki na realizację zadań zleconych 8.323,00 zł na wynagrodzenie za sprawowanie opieki nad osobą ubezwłasnowolnioną,
- ze środków z dotacji rządowej w wysokości 250.260,27 zł, z tego: 99.209,27 zł otrzymano w związku z Uchwałą Nr 62 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027” (M.P. poz.505); 10.096,00 zł na dodatki dla pracowników socjalnych; 140.955,00 zł na funkcjonowanie ośrodka.

▪ **Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze**

W rozdziale tym wydatkowano kwotę **349.152,20 zł** tj. 82,06% planu, z tego z dotacji rządowej kwotę 34.257,79 zł wydatkowano na realizację nowego programu pod nazwą „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024” - Moduł I tj. wsparcie finansowe gminy w zakresie organizowania usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich. Gmina zapewniła wkład własny na realizację tego zadania nie mniejszy niż 20% kosztów całkowitych realizacji zadania ogółem. Celem programu jest zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich seniorom w wieku 60 lat i więcej. Wydatkowane środki własne w wysokości 314.894,41 zł. Są to koszty zatrudnienia czterech opiekunek środowiskowych. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku otrzymywał częściową refundację wynagrodzenia z PUP, którą zaksięgowano na zmniejszenie wydatków związanych z zatrudnieniem.

▪ **Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania (Posiłek w szkole i domu)**

W tym rozdziale wydatkowano na dożywianie kwotę **129.775,60 zł**, tj. 87,16 % planu w tym: pokryte środkami rządowymi 98.901,00 zł oraz środkami własnymi 30.874,60 zł.

▪ **Rozdział 85295 Pozostała działalność**

Plan środków 297.351,00 zł, wydatkowano **294.459,59 zł**, tj. 99,03% planu z tego 4.240,00 zł z dotacji rządowej na realizację programu, do którego przystąpił MGOPS za pośrednictwem gminy

- otrzymano dotację celową z budżetu państwa na realizację bieżących zadań zleconych gminnie 6 550 619,50 zł, tj. 99,76 % planu rocznego,
- otrzymano środki finansowe z Funduszu Pracy na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia oraz dodatków do wynagrodzenia dla asystenta rodziny w związku z przystąpieniem do „Programu asystent rodziny na rok 2024.” w kwocie 24.427,05 zł.
- otrzymano dotację celową z budżetu państwa na realizację zadań własnych w kwocie 7.208,78 zł tj. 97,50 % planu, w związku z Uchwałą Nr 63 Rady Ministrów z dnia 19 czerwca 2024r. w sprawie rządowego programu „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wsparcia rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 204-2027” (M.P. poz.504),
- w rozdziale **85501 Świadczenia wychowawcze** wpływy wynoszą 3.236,05 zł, tj. 8,52 % planu, są to zwrócone nienależnie pobrane świadczenia wychowawcze z lat ubiegłych oraz odsetki od tych świadczeń,
- w rozdziale **85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego** wynoszą 29.562,79 zł, tj. 41,06 % planu, są to dochody ze zwrotu nienależnie pobranych zasiłków rodzinnych oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego z lat ubiegłych wraz z odsetkami.

Należności gminy z tytułu funduszu alimentacyjnego oraz zaliczki alimentacyjnej na dzień 31.12.2024 r. wynoszą 1.477.181,90 zł, zwiększyły się o ok 3,14 % w stosunku do roku ubiegłego. W celu zwiększenia wpływów z tytułu egzekucji należności od dłużników alimentacyjnych MGOPS podejmuje działania zgodne z Ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

3. POMOC OBYWATELOM UKRAINY

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznaje pomoc obywatelom Ukrainy na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 roku o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Środki na ten cel otrzymuje się za pośrednictwem gminy z Funduszu Pomocy:

Wydatki:

- **Dział 852 – Pomoc społeczna**
- ***W rozdziale 85230 Pomoc w zakresie dożywiania*** zaplanowano środki w wysokości 6.000,00 zł, na posiłek dla dzieci i młodzieży ukraińskiej uczęszczających do szkół na terenie gminy Lipsko. Z tej formy wsparcia w 2024 roku nie skorzystało żadne dziecko. Pomoc przyznawana jest doraźnie na czas nie dłuższy niż 2 m-ce(na podstawie art. 48b ust.5 pkt. 1 ustawy o pomocy).
- ***W rozdziale 85295 Pozostała działalność*** zaplanowano środki w wysokości 5.000,00 zł na zasiłki celowe specjalne ze środków Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy świadczenie pieniężne na zasadach i trybie ustawy z 12 marca 2004 r. (Dz.U.2021, poz.2268) o pomocy społecznej oraz w oparciu o art.29 i art. 30 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa. Z tej formy wsparcia w 2024 roku nikt nie skorzystał.

- **Dział 853 – pozostałe działania w zakresie polityki społecznej**
- ***W rozdziale 85395 Pozostała działalność*** wydatkowano środki w wysokości **3.672,00 zł** na wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł na osobę dla obywateli Ukrainy oraz koszty obsługi tego zadania w wysokości 2 % kwoty przeznaczonej na wypłatę tego świadczenia. W ramach tego zadania wypłacono 12 świadczeń.
- **Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza**
- ***Rozdział 85495 Pozostała działalność***

Plan wydatków 4.080,00 zł, wykonanie 1.080,00 zł. tj. 26,47 % planu rocznego. W roku 2024 z tego tytułu wypłacono stypendium dla 1 ucznia, obywatela Ukrainy. (art.53 ust.1-4 ustawy z dnia 12.03.2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa).

- **Dział 855 – Rodzina**
- ***W rozdziale 85595 Pozostała działalność*** wydatkowano środki w wysokości 167.013,69 zł na wypłatę świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy przebywających na terytorium gminy Lipsko, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny. W ramach tego zadania wypłacono 189 świadczeń oraz opłacono składki społeczne za 33 osoby otrzymującą świadczenie pielęgnacyjne.

IV. ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ MIEJSKO-GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

1. POMOC SPOŁECZNA

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom znajdującym się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości. Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Jednocześnie osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są zobowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

W Mieście i Gminie Lipsko wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. zameldowanych był 10303 osoby, w tym: w mieście 5036 osób, w gminie 5267 osób. Spośród nich wsparciem w ramach systemu pomocy społecznej objęto 398 rodzin.

W 2024 roku głównym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej pozostawało ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych.

W celu osiągnięcia wyznaczonych celów określonych w ustawie o pomocy społecznej w roku 2024 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku udzielał pomocy w formie: finansowej, rzeczowej, usługowej, poradnictwa oraz pracy socjalnej. W 2024 roku do Ośrodka wpłynęło 279 podań o udzielenie pomocy.

2. KRYTERIUM DOCHODOWE

Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej jest zależne od wielkości i struktury rodziny w tym zwłaszcza liczby osób w rodzinie i wynosi:

- **776,00** zł dla osoby samotnie gospodarującej
- **600,00** zł na osobę w rodzinie
- **345,00** zł kwota dochodu z 1ha przeliczeniowego

Kryterium dochodowe uprawniające do bezpłatnych posiłków w szkole wynosi do 200% kryterium dochodowego natomiast do korzystania z żywności z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa Podprogram 2023 kryterium wynosi 265 %. Dla potrzeb pomocy społecznej obowiązują dochody netto z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku/podania lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca bieżącego.

3. ŚWIADCZENIA FINANSOWE

Zasilek stały

Zasilek stały to świadczenie przysługujące osobie niezdolnej do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności lub całkowicie niezdolnej do pracy, której dochód własny lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium dochodowego ustalonego w ustawie o pomocy społecznej.

Liczba osób która skorzystała z tego typu wsparcia w 2024 roku wyniosła 43 osoby.

Zasilek okresowy

Świadczenie adresowane jest do osoby samotnie gospodarującej lub rodziny jeżeli ich dochód jest niższy od kryterium ustawowego ustalonego na podstawie art. 8 ustawy o pomocy społecznej w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby lub rodziny. W okresie I - XII 2024 r. 24 rodzinom wypłacono zasiłek okresowy.

Zasilek celowy i specjalny zasiłek celowy

To świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej a w szczególności na pokrycie w części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu. W 2024 roku MGOPS zorganizował 3 pogrzeby dla osób nieposiadających rodziny. W roku 2024 z tej formy pomocy skorzystało 40 rodzin z zasiłku celowego, 30 rodzin skorzystało z zasiłku celowego specjalnego.

4. ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE

Domy Pomocy Społecznej

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej jest zobowiązana do wnoszenia opłat za pobyt tej osoby. W 2024 roku w domach

pomocy społecznej przebywało 6 mieszkańców z Gminy Lipsko. Wydatki poniesione na w/w cel wynosiły 194.199,06 zł.

Usługi opiekuńcze

Obowiązek świadczenia usług opiekuńczych spoczywa na gminie i wynika z art. 50 ustawy o pomocy społecznej. Przepis ten stanowi, że osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagających pomocy innych osób, a są jej pozbawione, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zalecaną pielęgnację oraz w miarę możliwości również zapewnienie kontaktów z otoczeniem. W 2024 roku z usług opiekuńczych skorzystało 25 osób. W 2024 roku usługi opiekuńcze świadczone były przez 4 zatrudnione opiekunki środowiskowe. Podstawą świadczenia usług jest decyzja administracyjna określająca: okres, wymiar godzinowy i miejsce świadczenia usług. Dzienna liczba godzin oraz liczba dni w tygodniu, w których świadczone są usługi jest określona indywidualnie, w zależności od sytuacji i potrzeb Klienta oraz możliwości ośrodka.

Posiłek w szkole i domu

Głównym założeniem Programu jest zapewnienie pomocy zarówno dzieciom, które wychowują się w rodzinach znajdujących się w trudnej sytuacji, jak i osobom starszym, niepełnosprawnym, o niskich dochodach. Istotnym elementem Programu jest zapewnienie dzieciom i młodzieży w wieku szkolnym zjedzenia gorącego posiłku przygotowanego w stołówce szkolnej. Osoby objęte programem korzystają z bezpłatnych posiłków we wszystkich szkołach i przedszkolach naszej gminy oraz młodzież z terenu naszej gminy uczęszczająca do szkół średnich. Pomoc otrzymują także osoby dorosłe korzystające z bezpłatnych posiłków, świadczenia pieniężnego na zakup posiłków lub żywności oraz świadczenia rzeczowego. Pomocą objęto 170 osób w tym 118 dzieci i 4 osoby dorosłe w formie posiłków, oraz 48 osób w formie świadczenia pieniężnego na zakup żywności.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

W roku 2024 Ośrodek opłacał składki zdrowotne za 42 osoby tj. 413 składek. Środki na ten cel to dotacja celowa do zadań własnych Gminy. W/w forma pomocy przysługuje osobom pobierającym zasiłek stały, nie podlegającym ubezpieczeniu z innego tytułu oraz osobom objętym indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego w Centrum Integracji Społecznej z tego tytułu opłacono 57 składek za 6 osób zatrudnionych w Centrum Integracji Społecznej.

Sprawianie pogrzebu

Zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej gmina ma obowiązek sprawienia pogrzebu osobie zmarłej. Sprawienie pogrzebu jest jednym ze świadczeń niepieniężnych przyznawanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Organ organizuje pogrzeb, gdy osoba zmarła nie posiadała rodziny lub członkowie rodziny z jakiś przyczyn odmawiają podjęcia działań zmierzających do pochówku. W 2024 roku Ośrodek zorganizował 3 pogrzeby dla osób nieposiadających rodziny na kwotę 10278,00 zł.

Wynagrodzenie za sprawowanie opieki

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki jest świadczeniem pieniężnym z pomocy społecznej. Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wypłacenie wynagrodzenia za sprawowanie opieki należy do zadań

zleconych z administracji rządowej realizowanych przez gminę. Środki na realizację tego zadania zapewnia budżet państwa. Oznacza to, że wypłata wynagrodzenia za sprawowanie opieki następuje dopiero po otrzymaniu na ten cel środków od Wojewody.

Wynagrodzenie wypłaca się w wysokości ustalonej przez sąd.

Udzielenie świadczeń w postaci wynagrodzenia za sprawowanie opieki nie wymaga przeprowadzenia rodzinnego wywiadu środowiskowego oraz wydania decyzji administracyjnej.

Wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki nie jest przyznawane z urzędu, lecz na żądanie zgłoszone przez opiekuna (wniosek złożony do OPS).

Z uwagi na fakt, iż wynagrodzenie opiekuna prawnego zakwalifikowane zostało jako świadczenie z pomocy społecznej, opiekun prawny pobierający wynagrodzenie ma obowiązek na podstawie przepisów tej ustawy, informowania ośrodka pomocy społecznej o zmianie swojej sytuacji, w szczególności o zaprzestaniu pełnienia funkcji opiekuna prawnego i/lub o uchyleniu postanowienia o przyznaniu wynagrodzenia za sprawowanie opieki. W 2024 roku wypłacono wynagrodzenie za sprawowanie opieki 2 osobom.

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej

Zgodnie z ustawą z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na zasadach określonych w ustawie mają prawo osoby inne niż ubezpieczone posiadające obywatelstwo polskie i miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które spełniają kryterium dochodowe, określone w przepisach o pomocy społecznej. Wydanie decyzji o ustaleniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej realizowanych ze środków publicznych następuje na wniosek zainteresowanego, a w przypadku stanu nagłego – na wniosek świadczeniodawcy udzielającego świadczenia opieki zdrowotnej złożony niezwłocznie po udzieleniu świadczenia. Wydanie decyzji administracyjnej poprzedzone jest przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego. Wywiad przeprowadzany jest niezwłocznie po otrzymaniu informacji o potrzebie ustalenia uprawnień. Prawo do świadczeń opieki zdrowotnej na podstawie decyzji przysługuje przez okres 90 dni, chyba że w tym okresie świadczeniobiorca zostanie objęty ubezpieczeniem zdrowotnym. Jeżeli istnieje konieczność dalszego leczenia, dłuższego niż 90 dni – może zostać wydana kolejna decyzja. Świadczeniodawcy NFZ realizują świadczenia na rzecz osób nieubezpieczonych legitymujących się ww. decyzją. W 2024 r. w tutejszym ośrodku prawo do świadczeń opieki zdrowotnej przyznano decyzją administracyjną 9 osobom.

Praca socjalna

Pomoc w formie pracy socjalnej należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i nie jest uzależniona od posiadanej przez osobę lub rodzinę dochodu. Praca socjalna skierowana jest na przywrócenie zdolności do samodzielnego funkcjonowania klienta pomocy społecznej. Działalność ta ma na celu ułatwienie funkcjonowania osób i rodzin oraz rozwijanie poczucia własnej wartości poprzez wykorzystywanie ich możliwości oraz zasobach lokalnej społeczności. W 2024 roku praca socjalna w środowiskach była świadczona m. in. w zakresie wspierania w uzyskaniu pomocy ze strony właściwych organów, instytucji i organizacji (pomoc w wypełnianiu wniosków, informowanie o różnych uprawnieniach, pomoc w ustaleniu niepełnosprawności, kontakt telefoniczny), poradnictwa wychowawczego, rodzinnego i zawodowego, interwencji kryzysowej.

W ramach pracy socjalnej pracownicy realizowali projekty socjalne „otwarta szafa” i „pomagam innym”.

Projekt „otwarta szafa” adresowany jest do mieszkańców Miasta i Gminy Lipsko, polega na przyjmowaniu odzieży, rzeczy codziennego użytku i nieodpłatnym przekazywaniu ich osobom potrzebującym.

Projekt socjalny „pomagam innym” w ramach którego organizowana jest zbiórka poprzez ogłoszenia: mebli, sprzętu gospodarstwa domowego osobom potrzebującym i korzystających z pomocy.

Praca socjalna może być również prowadzona w oparciu o projekt socjalny oraz kontrakt socjalny, czyli umowę dwustronną zawieraną przez pracownika socjalnego z podopiecznym w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla trudnej sytuacji życiowej klienta. W 2024 roku pracownicy socjalni prowadzili 4 kontrakty socjalne.

Pracownicy socjalni pozyskują informacje niezbędne do wydania decyzji w sprawie przyznania lub odmowie pomocy lub też zaproponowania innych możliwych form wsparcia, do tego celu służy wywiad środowiskowy.

Wywiady środowiskowe (kilka rodzajów druków) sporządzane są:

- w razie potrzeby przyznania świadczenia z pomocy społecznej oraz umieszczenia w DPS,
- w przypadku gdy osoba lub rodzina ubiega się po raz pierwszy o przyznanie świadczenia
- w przypadku gdy osoba lub rodzina ubiega się po raz kolejny o przyznanie świadczenia albo gdy nastąpiła zmiana sytuacji osobistej lub majątkowej
- w przypadku osób i rodzin, którym przyznano świadczenia na okres dłuższy niż 6 m-cy (aktualizacja wywiadu)

Inne sprawy wymagające przeprowadzenia wywiadu środowiskowego dotyczą:

- przyznania świadczeń o charakterze wyjątkowym (NFZ),
- umorzeń nienależnie pobranych świadczeń,
- wywiady dotyczące sytuacji materialnej dłużników alimentacyjnych,
- świadczenia rodzinne (gdy zachodzi podejrzenie marnotrawienia środków),
- u osób i rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego itp.

Rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadza pracownik socjalny, również na potrzeby jednostki organizacyjnej pomocy społecznej z terenu innej gminy.

5. WSPERANIE RODZINY

Asystent rodziny

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zatrudniając asystenta rodziny. Zadaniem asystenta rodziny jest całociowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym. W ramach realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku w 2024 roku zatrudnił 1 asystenta rodziny, który wspierał 16 rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu roli opiekuńczo-wychowawczej.

Rodziny zastępcze

Na podstawie Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek pomocy społecznej realizuje zadanie związane z organizowaniem pomocy dzieciom pozbawionym opieki rodziców w zakresie współfinansowania pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W 2024 r. MGOPS współfinansował pobyt 13 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Na ten cel wydatkowano 167.214,88 zł.

6. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY DOMOWEJ

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej określa zadania gminy w zakresie wspierania rodziny dotkniętej przemocą. Zarządzeniem nr 677/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Lipsko z dnia 20 września 2023 r. powołano zespół interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

W skład zespołu weszli przedstawiciele:

- Ośrodka pomocy społecznej w Lipsku
- Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lipsku
- Miejsko-Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działającej przy Burmistrzu Miasta i Gminy Lipsku
- Komendy Powiatowej Policji w Lipsku
- Poradni Psychologiczno- Pedagogicznej w Lipsku
- Szkół podstawowych z Lipska, Długowoli, Krępy Kościelnej, Woli Soleckiej
- Zespołu szkół Technicznych i Ogólnokształcących w Lipsku
- Samodzielnego Publicznego Zakładu Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Lipsku
- Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Lipsku
- Kuratorskiej Służby Sądowej przy sądzie rejonowym w Lipsku.

W 2024 roku do zespołu interdyscyplinarnego wpłynęło 30 niebieskich kart, w tym 25 kart założonych przez policję, pozostałe przez pracowników socjalnych. W ramach procedur Zespół interdyscyplinarny powołał do wdrożonej Niebieskiej karty Grupę Diagnostyczno-Pomocową pracującą indywidualnie z daną rodziną nad rozwiązaniem problemu przemocy. Działający w Gminie Zespół Interdyscyplinarny d/s. przeciwdziałania przemocy domowej odbył 6 posiedzeń, na których zostały omówione sytuacje osób i rodzin uwikłanych w przemoc domową, możliwości udzielenia pomocy przez poszczególne instytucje, skalę zjawiska przemocy domowej w mieście i gminie Lipsko oraz czynniki generujące występowanie tego zjawiska.

7. POMOC ŻYWNOŚCIOWA

Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 to program współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus oferujący pomoc żywnościową i stanowi kontynuację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 w którym to Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku od lat bierze udział. Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 – Podprogram 2023 opiera się na zapewnieniu osobom najbardziej potrzebującym podstawowej pomocy żywnościowej w formie paczek oraz umożliwieniu im udziału w bezpłatnych warsztatach na rzecz włączenia społecznego - tzw. działaniach towarzyszących. Pracownicy ośrodka kwalifikują osoby i rodziny do tej formy pomocy jak również zajmują się stroną organizacyjną tj. transport i rozładunek żywności, wydawanie skierowań, powiadamianie o terminie odbioru, wydawanie żywności, rozliczanie dokumentacji, sporządzanie meldunków i sprawozdań oraz organizacja działań towarzyszących. Pomocą żywnościową w Programie mogą być objęte osoby i rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, których dochód nie przekracza:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - 2.056,40 zł,
- w przypadku rodziny - 1.590,00 zł na jednego członka rodziny.

W 2024 roku z takiej formy pomocy skorzystało 409 osób z 182 rodzin.

V. SYSTEM ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH I FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO

1. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku realizuje zadanie zlecone Gminie z zakresu administracji rządowej w zakresie świadczeń rodzinnych. Realizacja w/w zadania odbywa się na podstawie Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Świadczenia rodzinne to zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe), świadczenie rodzicielskie, do których prawo nabywa się w sposób określony w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku na realizację tego zadania zleconego Gminie z zakresu administracji rządowej wydatkował kwotę 6.364.620,50 zł w tym:

- 1) świadczenia rodzinne wraz z dodatkami 5.227.956,19 zł z tego tytułu wypłacono 10128 świadczeń osobom uprawnionym tj.:
 - zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego – 4304 świadczeń
 - zasiłek pielęgnacyjny – 4542 świadczeń
 - świadczenie pielęgnacyjne – 1247 świadczeń
 - jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – 35 świadczenia
- 2) świadczenia rodzicielskie 119794,10 zł. – z tego tytułu wypłacono 131 świadczenia,
- 3) świadczenia z funduszu alimentacyjnego 222397,67zł – z tego tytułu wypłacono 509 świadczeń,
- 4) świadczenie za życiem – 4000,00 zł z tego tytułu wypłacono 1 świadczenie osobie uprawnionej,
- 5) składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne – 602796,26 zł - z tego tytułu wypłacono 826 świadczeń,
- 6) składki na ubezpieczenia zdrowotne za osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne , jest to zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej w kwocie 185.364,00 zł, z tego tytułu opłacono 692 składki za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne.

Koszty obsługi zadania wynoszą 3% od wysokości otrzymanej dotacji – art. 33 ust.2a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi:

- 95,00 zł dla dziecka do 5 roku życia
- 124,00 zł dla dziecka między 5 a 18 rokiem życia
- 135,00 zł dla dziecka powyżej 18 roku życia

Dodatkami do zasiłku rodzinnego są i wynoszą odpowiednio:

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka – 1.000,00 zł (jednorazowo)
- dodatek z tytułu korzystania z urlopu wychowawczego – 400,00 zł
- dodatek z tytułu samotnego wychowania dziecka – 193,00 zł
- dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej (trzecie i kolejne dziecko) – 95,00 zł

- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 r.ż. -90,00zł., powyżej 110,00 zł
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 100,00 zł
- dodatek z tytułu podjęcia nauki poza miejscem zamieszkania – internat 113,00 zł, dojazd 69,00 zł

Liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych (średniorocznie) wynosi 150 natomiast ze wszystkich świadczeń rodzinnych wynosi 510. Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń rodzinnych wynosi:

- 674,00 zł na osobę w rodzinie.
- 764,00 zł na osobę w rodzinie w przypadku wychowywania dziecka niepełnosprawnego
- 274,00 zł kwota dochodu z 1ha przeliczeniowego

Dla potrzeb świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego obowiązują dochody netto za ubiegły rok kalendarzowy (rok bazowy). W przypadku zmian dochodowych do dochodu rodziny uwzględnia się dochód uzyskany po roku bazowym.

2. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryteria ustawowe. Na podstawie Ustawy z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. wypłacił świadczenia dla 31 rodzin na ogólną kwotę 210 058,04 zł. Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego średniorocznie wynosi 35. Kryterium dochodowe uprawniające do funduszu alimentacyjnego wynosi 1209,00 zł na osobę w rodzinie.

3. POSTĘPOWANIE WOBEC DŁUŻNIKÓW ALIMENTACYJNYCH

Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów nałożyła na organ właściwy dłużnika i organ właściwy wierzyciela obowiązek podejmowania działań zmierzających do wyegzekwowania od dłużników alimentacyjnych wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku w skutek podjętych działań wobec dłużników funduszu alimentacyjnego odzyskał łącznie 189814,85 zł z tego: przekazano do budżetu państwa kwotę 160273,89 zł natomiast na dochody gminy przekazano kwotę 29540,96 zł.

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 r. na wnioski innych gmin oraz po wydaniu decyzji przyznających prawo do funduszu alimentacyjnego, ustala na podstawie wywiadu alimentacyjnego lub oświadczeń majątkowych sytuację zawodową, dochodową i rodzinną.

Działania podjęte w celu wyegzekwowania zaległości:

- wystosowano 16 wezwań do przeprowadzenia wywiadu i do złożenia oświadczenia majątkowego,
- przeprowadzono wywiady i odebrano 4 oświadczenia majątkowe,
- 2 dłużników zobowiązano do zarejestrowania się w Powiatowym Urzędzie Pracy,
- skierowano 2 wnioski do PUP o aktywizację zawodową dłużników,
- wydano 2 decyzje dla dłużników uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych,
- złożono 1 wniosek do Starostwa Powiatowego o zatrzymanie prawa jazdy,
- złożono 2 wnioski do Prokuratury o ściganie za przestępstwo z art. 209 KK,
- wydano 2 decyzje o uznaniu dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych.

VI. INNE ZADANIA REALIZOWANE PRZEZ OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

1. KARTA DUŻEJ RODZINY

Karta Dużej Rodziny to system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3 + zarówno w instytucjach publicznych jak i firmach prywatnych. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest na podstawie ustawy z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny. Prawo do posiadania Karty przysługuje rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. W 2024 roku wydano 31 Kart Dużej Rodziny.

2. POMOC MATERIALNA O CHARAKTERZE SOCJALNYM

Pomoc materialną dla uczniów z Miasta i Gminy Lipsko, Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku wypłaca na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty. Pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia. W roku 2024 z tego tytułu wypłacono stypendia dla 46 uczniów. Środki wydatkowane z dotacji to 47 955,49 zł, a wkład własny gminy 20% to kwota 11 988,88 zł.

Świadczeniami pomocy materialnej o charakterze socjalnym są:

- 1) stypendium szkolne,
- 2) zasiłek szkolny.

Stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna.

Zasiłek szkolny może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego. Zasiłek szkolny może być przyznany w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym lub w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, raz lub kilka razy w roku, niezależnie od otrzymywanego stypendium szkolnego.

3. ASYSTENT OSOBISTY OSOBY Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku w 2024r. przystąpił do realizacji nowego zadania w ramach Resortowego Programu Ministra Pracy Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego -edycja 2024. Głównym celem programu jest wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób z niepełnosprawnościami, posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności. W ramach tego zadania wydatkowano środki w wysokości 249.631,15 zł oraz 5.160,00 zł na koszty związane z obsługą tego programu, które otrzymano z Funduszu Solidarnościowego na podstawie umowy nr 45/AOON/2024. Z tej formy skorzystało 11 osób, w tym 4 osoby z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną oraz 7 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności.

4. ZAŚWIADCZENIA

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2024 roku realizował zadanie zgodnie z Ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska polegające na wydawaniu zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Osoba fizyczna, która zamierza złożyć wniosek o przyznanie dofinansowania z Narodowego Funduszu lub Wojewódzkiego Funduszu, może złożyć żądanie wydania zaświadczenia. W 2024 roku wydano 220 zaświadczeń dot. dochodu rodziny do programu czyste powietrze. Ośrodek wydaje również inne zaświadczenia świadczeniobiorcom na potrzeby innych instytucji.

5. OPIEKA WYTCHNIENIOWA

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku w 2024r. kontynuuje realizację zadania w ramach Resortowego Programu Ministra Pracy Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka Wytnieniowa” dla Jednostek samorządu Terytorialnego - edycja 2024.

Program kierowany jest do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami dorosłymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. MGOPS w ramach tego zadania wydatkował środki w wysokości 45.998,50 zł oraz 960,00 zł na koszty związane z obsługą tego programu, które otrzymano z Funduszu Solidarnościowego na podstawie umowy nr 105/2023/OW. Z tej formy wsparcia skorzystało 6 osób, w tym 4 osoby z formy dziennej oraz 2 osoby z formy całodobowego pobytu świadczonego w placówce „Dom Seniora” w Kijance.

6. KORPUS WSPARCIA SENIORÓW

Moduł I – usługi sąsiedzkie

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku przystąpił do Programu „Korpus Wsparcia Seniorów na rok 2024” - Moduł I. Program ma na celu wsparcie finansowe gminy w zakresie organizowania usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich. Gmina zapewniła wkład własny na realizację tego zadania nie mniejszy niż 20% kosztów całkowitych realizacji zadania ogółem. Celem programu jest zapewnienie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich seniorom w wieku 60 lat i więcej. Usługi sąsiedzkie świadczone w ramach Modułu I obejmą swoim zakresem pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Z tej formy wsparcia skorzystało 11 osób.

Moduł II – opaski bezpieczeństwa

Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku kontynuuje Program „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 - Moduł II tzw. „opieki na odległość”. Głównym założeniem programu jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych, poprzez zakup tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa” wraz z kosztami użytkowania. Gmina musi zapewnić wkład własny nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów realizacji zadania. Z tej formy wsparcia skorzystało 11 osób. Opaska bezpieczeństwa jest połączona z usługą operatora pomocy. W przypadku trudnej sytuacji lub nagłego zagrożenia życia Senior poprzez wciśnięcie przycisku alarmowego znajdującego się na opasce łączy się ze stale gotową do interwencji centralą. Po odebraniu zgłoszenia alarmowego dyspozytor podejmuje decyzję o sposobie udzielenia pomocy Seniorowi. W zależności od sytuacji może on zapewnić wsparcie emocjonalne przez telefon, poprosić o interwencję kogoś z jego najbliższego otoczenia lub wezwać służby ratunkowe.

7. BON ENERGETYCZNY

Bon energetyczny to jednorazowe dofinansowanie dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną. Mogą z niego skorzystać członkowie gospodarstwa domowego: jedno- lub wieloosobowego, którzy spełniają określone kryteria dochodowe. Bon energetyczny był wsparciem przysługującym od 1 lipca 2024 roku do 31 grudnia 2024 roku. Na realizację tego zadania zleconego wydatkowano kwotę 333.416,70 zł. Z tego tytułu wypłacono 906 świadczeń osobom uprawnionym.

8. DODATEK OSŁONOWY

Dodatek osłonowy ma na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Kryterium dochodowe uprawniające do dodatku osłonowego wynosi 1500,00 zł. na osobę w rodzinie oraz 2100,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej. To zadanie zlecone ośrodek realizował w I półroczu 2024 roku. Na wypłatę dodatków osłonowych

wydatkowano 283.047,59 zł zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 2021r. o dodatku osłonowym, z tego tytułu wypłacono 737 dodatków osobom uprawnionym.

9. POMOC UKRAINIE

Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lipsku, realizuje zadania związane z pomocą dla osób z Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Na wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł na osobę wydatkowano kwotę 3.672,00 zł i przyznano pomoc 12 osobom. W roku 2024 wypłacono również stypendium szkolne dla 1 ucznia, obywatela Ukrainy. Obywatele Ukrainy korzystają również ze świadczeń rodzinnych. W ramach tego zadania wypłacono 189 świadczeń oraz opłacono składki społeczne za 33 osoby otrzymującą świadczenie pielęgnacyjne na kwotę 167.013,69 zł.

VII. WSPÓŁPRACA Z INSTYTUCJAMI I ORGANIZACJAMI DZIAŁAJĄCYMI NA PŁASZCZYŹNIE POMOCY SPOŁECZNEJ

W celu kompleksowego zabezpieczenia potrzeb tut. Ośrodek współpracuje z :

1. **Placówkami oświatowymi** oraz innymi placówkami wychowawczymi w zakresie sytuacji dzieci i rodzin o trudnej sytuacji materialnej i z problemami wychowawczymi, a także rodzin zastępczych. Prowadzimy dożywianie dzieci we wszystkich placówkach oświatowych .
2. **Placówkami służby zdrowia** w aspekcie osób wymagających pomocy w sprawach leczniczych (m.in. kontakt z lekarzami rodzinnymi oraz pielęgniarkami środowiskowymi) oraz w aspekcie posiadania uprawnień do korzystania z systemu świadczeń zdrowotnych .
3. **Zakładem Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Lipsku, Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Lipsku** w sprawie świadczeń z ubezpieczeń społecznych. Współpraca obejmuje również informowanie osób w sprawie skierowania niepełnosprawnych dzieci rolników na turnusy rehabilitacyjne, sprawy uprawnień do niektórych świadczeń np: dodatku pielęgnacyjnego.
4. **Powiatowym Urzędem Pracy w Lipsku** w aspekcie osób bezrobotnych, głównie tych, które utraciły prawo do zasiłku lub dla których zasiłek z Powiatowego Urzędu Pracy stanowi główne i jedyne źródło utrzymania. Bezrobotni to główni świadczeniobiorcy tut. Ośrodka oraz klienci w zakresie pracy socjalnej. Współpraca z PUP oparta jest również na kierowaniu do pracy dłużników alimentacyjnych. Posiadamy z PUP wspólną platformę komunikacyjną SEPI do przekazu elektronicznego dokumentów.
5. **Komendą Powiatową Policji** m.in. w aspekcie rodzin dysfunkcyjnych, występowania przemocy domowej /procedura Niebieskiej Karty / oraz korzystania z asysty przy przeprowadzaniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i świadczeniu pracy socjalnej w środowisku.
6. **Kuratorami zawodowymi i społecznymi Sądu Rejonowego w Lipsku, komornikami sądowymi** odnośnie rodzin niewydolnych wychowawczo (m.in. rodziny z problemem alkoholowym, rodziny dotknięte przemocą oraz posiadających nadzór kuratorski) oraz w sprawie egzekucji alimentów od dłużników alimentacyjnych.

7. **Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie** m.in. w zakresie pomocy dla osób niepełnosprawnych. Rodziny informowane są o przysługujących im uprawnieniach m.in. zasady korzystania z turnusów rehabilitacyjnych, środków PFRON na likwidację barier architektonicznych, ubiegania się o sprzęt rehabilitacyjny i ortopedyczny oraz w zakresie pieczy zastępczej (m.in. kwestia odpłatności za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych, współpraca z rodziną biologiczną itp.) jak również kierowanie osób niepełnosprawnych do środowiskowych Domów Samopomocy i Warsztatów Terapii Zajęciowej.
8. **Powiatowym Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Lipsku** odnośnie osób ubiegających się o ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, głównie świadczeniobiorców tut. Ośrodka.
9. **Lipskim Centrum Kultury** motywacja rodziców i dzieci wykazującym szczególne uzdolnienia do udziału w zajęciach prowadzonych przez w LCK. Współpraca w ramach działalności stowarzyszenia WINDA.
10. **Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lipsku** m.in. w aspekcie leczenia odwykowego oraz działań profilaktycznych. Ponadto współpracujemy w celu kompleksowego udzielenia pomocy osobom uzależnionym, a także członkom ich rodzin (w ramach pracy socjalnej).
11. **Warsztatami Terapii Zajęciowej w Lipsku, Siennie i Łaziskach, Środowiskowym Domem Samopomocy „Słoneczny Dom” w Lipsku.** Ośrodek Pomocy Społecznej pomaga w rekrutacji osób do wymienionych placówek, przeprowadza wywiady środowiskowe celem uczęszczania do tych placówek.
12. **Centrum opiekuńczo-mieszkalne w Lipsku** Ośrodek Pomocy Społecznej pomaga w rekrutacji osób do placówki, przeprowadza wywiady środowiskowe.
13. **Prokuraturą** w sprawie ścigania za przestępstwo dłużników alimentacyjnych i sprawców przemocy domowej.

Realizacja zadań pomocy społecznej na terenie Miasta i Gminy Lipsko jest skuteczna i wszechstronna dzięki współdziałaniu tut. Ośrodka z instytucjami jw. oraz ze społecznością lokalną.

VIII. SPRAWOZDANIE DOTYCZĄCE REALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH MIASTA I GMINY LIPSKO

Dokument ten został opracowany przez Ośrodek Pomocy Społecznej - stosownie do art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej jako realizacja zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym na lata 2016-2025.

1. W 2024 roku ośrodek we współpracy z Burmistrzem Miasta i Gminy Lipsko, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Lipskim Centrum Kultury, wszystkimi placówkami oświatowymi na szczeblu gminnym (szkoły podstawowe, przedszkola) zorganizował spotkanie profilaktyczno- integracyjne z okazji Dnia Dziecka, które odbyło się na stadionie w Lipsku.
2. Ośrodek od 2015 roku realizuje Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 – Podprogram 2023. Pracownicy socjalni ośrodka kwalifikują osoby i rodziny do tej formy pomocy jak również zajmują się stroną organizacyjną tj. transport i rozładunek

żywności, wydawanie skierowań, powiadamianie o terminie odbioru, wydawanie żywności, rozliczanie dokumentacji, sporządzanie meldunków i sprawozdań oraz organizacja działań towarzyszących w ramach programu (warsztaty kulinarne, sposoby sporządzania zdrowych posiłków).

3. Ośrodek realizuje projekt socjalny „pomagam innym”. W ramach tego zadania organizujemy zbiórkę poprzez ogłoszenia: mebli, sprzętu gospodarstwa domowego osobom potrzebującym i korzystających z pomocy.
4. Ośrodek realizuje Projekt „otwarta szafa” adresowany jest do mieszkańców Miasta i Gminy Lipsko, polega na przyjmowaniu odzieży, rzeczy codziennego użytku i nieodpłatnym przekazywaniu ich osobom potrzebującym.

IX. PLAN POTRZEB NA 2025 ROK I INNE ZADANIA DO REALIZACJI I OPRACOWANIA W 2025 ROKU

1. Ośrodek Pomocy Społecznej prowadzi nadal dożywianie dzieci w szkołach i przedszkolach realizując ustawę o pomocy społecznej oraz Uchwałę Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu ”Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. Realizacja zadania poprzedzona jest opracowaniem danych dotyczących liczby osób uprawnionych do pomocy w formie posiłku lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności oraz sporządzeniem bilansu potrzeb finansowych w tym zakresie.
2. Pracownicy systematycznie muszą poszerzać swoją wiedzę, śledzić bieżące zmiany w przepisach, brać udział w szkoleniach, seminariach, kursach doszkalających aby sprostać kolejnym wyzwaniom, kolejnym zmianom w przepisach.
3. Zakup samochodu służbowego na potrzeby Ośrodka. Obecnie 4 pracowników posiada przeprowadzone odpowiednie badania dla kierowców pozwalające na korzystanie z samochodu służbowego Urzędu Miasta i Gminy celem wyjazdu w teren.
4. Zachodzi konieczność zabezpieczenia środków do zatrudnienia psychologa na przynajmniej 5 godz. w miesiącu do prowadzenia poradnictwa bądź terapii psychologicznej z naszymi podopiecznymi. Aby pomoc rodzinie była skuteczna i efektywna należy zapewnić rodzinie pomoc psychologiczną. Pracownicy ośrodka każdego roku borykają się z tym problemem, ponieważ nie w każdym przypadku możemy skorzystać z pomocy psychologa zatrudnionego w szkole czy w poradni psychologiczno-pedagogicznej.
5. W związku z coraz większą ilością zadań realizowanych przez OPS wzrasta ilość gromadzonej dokumentacji, dlatego niezbędnie jest dodatkowe pomieszczenie przeznaczone na składnicę akt.
6. Kontynuacja Programu Pomoc Żywnościowa dla najuboższym mieszkańców gminy na lata 2021-2027 – Podprogram 2023. Tą formą wsparcia planuje się objąć ok. 400 osób.
7. Kontynuacja Programu „Korpus Wsparcia Seniora” Moduł I i II. W ramach programu seniorom w wieku 60 lat i więcej zostanie zapewniony dostęp do tzw. „opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa” i zostaną zapewnione usługi opiekuńcze w formie pomocy sąsiedzkiej. Tą formą wsparcia planuje się objąć ok. 15 osób.
8. Kontynuacja programu „Opieka Wytechnieniowa” na podstawie ustawy z dnia 23 października 2018r. o Funduszu Solidarnościowym - pomoc w formie pobytu

- całodobowego w ośrodku wsparcia z limitem 14 dni osób niepełnosprawnych oraz w formie dziennej. Tą formą wsparcia planuje się objąć ok. 7 osób.
9. Kontynuacja programu „Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością”. Tą formą wsparcia planuje się objąć ok. 12 osób.
 10. Realizacja zadań na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022r. o pomocy obywatelom Ukrainy z związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.
 11. W związku z obserwowaniem zjawiska starzenia się społeczeństwa, ważną potrzebą jest rozwój usług opiekuńczych, których celem jest zapewnienie pomocy osobom zależnym, jak również jak najdłuższe utrzymanie tych osób w środowisku zamieszkania z uwagi na bardzo wysokie koszty ponoszone przez gminę za pobyt w DPS.
 12. W ramach polityki senioralnej utworzyć klub seniora. Przyłączenie się do programu Gmina Przyjazna seniorom którego celem jest aktywizacja seniorów oraz edukacja osób 60+ z zakresu ekonomii, bezpieczeństwa czy nowych mediów.
 13. Dzięki przystąpieniu do Programu Gmina Przyjazna Seniorom będzie wydawana ogólnopolska Karta Seniora w lokalnej edycji z herbem danej miejscowości. Dzięki temu seniorzy będą mogli wyrobić Ogólnopolską Kartę Seniora na miejscu, oszczędzając przy tym czas oraz pieniądze związane z wysyłką formularza zgłoszeniowego do Krakowa.
 14. Konieczne jest zabezpieczenie środków finansowych na szkolenia pracowników socjalnych oraz asystentów rodziny. Obowiązek organizacji szkoleń dla tych grup zawodowych wynika z ustaw.

Planowanie potrzeb w zakresie pomocy społecznej było i jest sprawą otwartą, wymagającą ciągłej korekty. Trudno jest bowiem ściśle określić liczbę klientów pomocy społecznej, zmienia się ona wraz ze zmianą ogólnej sytuacji społecznej i ekonomicznej kraju oraz ze zmianą obowiązującego kryterium dochodowego uprawniającego osoby do świadczeń finansowych. Zabezpieczenie potrzeb w środowisku – ich różnorodność i złożoność wymaga środków finansowych a przede wszystkim pracy socjalnej i pracy profilaktycznej, którą ośrodek prowadzi realizując samodzielnie bądź w partnerstwie różne programy.

Edyta Kasperczyk
Dyrektor Miejsko-Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Lipsku

D Y R E K T O R
Miejsko-Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Lipsku

Edyta Kasperczyk

Lipsko, dnia 26.03.2025r.

